

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové a soudce Josefa Straky a soudkyně Marty Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobkyně: **Obec Lichoceves**
sídlem Lichoceves 20, 252 64 Lichoceves
zastoupená advokátem JUDr. Martinem Ondrou
sídlem Holečkova 419/21, 150 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Obecní úřad Velké Přílepy**
sídlem Pražská 162, 252 64 Velké Přílepy
zastoupený advokátem Mgr. Jiřina Endrštová
sídlem Poštovní 18, 269 01 Rakovník

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. OVP-952/2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. V této věci se soud zabývá otázkou, zda žalobkyně byla *dotčeným* vlastníkem veřejné dopravní infrastruktury, jehož stanovisko je obligatorním podkladem k udělení souhlasu

s odstraněním stavby na základě ohlášení ve smyslu § 128 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinného do 30. 6. 2024 (dále jen „stavební zákon 2006“).

2. Společnost Infrastruktura Lichoceves, s.r.o., (dále též jen „stavebník“) dne 26. 1. 2024 ohlásila žalovanému záměr odstranit stavbu rodinného domu č. 2 (dále souhrnně jen „stavba“) nacházející se na jí vlastněném pozemku parc. č. st. XA v k. ú. Lichoceves (v témže k. ú. se nacházejí všechny pozemky uváděné v tomto rozsudku). Společně s dokumentací bouracích prací doložila stanovisko provozovatele energetické soustavy. Žalovaný shledal toto ohlášení za úplné a na jeho základě udělil s odstraněním stavby dne 20. 2. 2024 souhlas č. j. OVP-952/2024 (dále jen „souhlas s odstraněním“ nebo též „napadený souhlas“).
3. Proti souhlasu s odstraněním nyní žalobkyně brojí žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
4. Žalobkyně namítá, že stavba je dopravně napojena pouze na místní komunikaci na pozemku parc. č. XB. Tato místní komunikace je v jejím vlastnictví. Současně jde o stavbu pozemní komunikace, která se podle § 2 odst. 1 písm. m) bodu 1 stavebního zákona 2006 považuje za stavbu veřejné dopravní infrastruktury. Podle § 128 odst. 1 věty třetí stavebního zákona 2006 je vlastník stavby – pokud se jedná o stavbu podléhající ohlášení ve smyslu § 104 odst. 1 téhož zákona – povinen ke svému ohlášení doložit mimo jiné vyjádření dotčených vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury. Žalobkyně, která je v tomto případě vlastníkem veřejné infrastruktury, však žádné vyjádření nepodala a ani ji nikdo o jeho vydání nežádal. Ohlášení vlastníka stavby proto bylo vadné, resp. neúplné. V takovém případě měl žalovaný dle § 128 odst. 4 stavebního zákona 2006 projednat žádost o odstranění stavby ve správním řízení, vyzvat vlastníka stavby k doplnění žádosti a až následně vydat správní rozhodnutí, proti kterému je přípustné odvolání. V takovém správním řízení by žalobkyně měla postavení dotčeného účastníka dle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), které by bylo založeno na možnosti přímého dotčení jejího vlastnického práva k místní komunikaci, k jejímuž poškození by mohlo dojít provozem techniky či samotným odstraňováním stavby. S bouracími pracemi spojovala i omezení užívání pozemní komunikace, neboť se po ní bude pohybovat technika potřebná pro odstraňovací práce. Žalovaný však žádné správní řízení nevedl a na základě neúplné žádosti vlastníka stavby vydal souhlas s odstraněním. Takový postup je v rozporu se zákonem. Dle žalobkyně se přitom nejedná o jediný případ, kdy takto žalovaný postupoval, poukazuje přitom na dříve vydaný souhlas žalovaného ze dne 12. 7. 2021, který rovněž vydal navzdory jejímu chybějícímu vyjádření.
5. Žalovaný s žalobou nesouhlasí. Argumentuje, že místní komunikace, napojující stavbu určenou k demolici, slouží k obecnému užívání, proto bude-li stavební technika užívána k příjezdu či odjezdu při respektování dopravního značení, bude takové užívání v souladu se zákonem a v mezích obecného užívání. Pro samotné odstranění stavby je podstatné, že realizace běžných bouracích prací v případě běžných objektů nevyžaduje jinou než běžnou techniku, která se denně pohybuje po pozemních komunikacích včetně těch místních. Žalobkyně vyslovuje obavy z užívání místní komunikace, která je však denně užívána i autobusy, vozidly k odvozu komunálního odpadu či zemědělskými stroji s cisternami a valníky, aniž by přitom tato komunikace nějak utrpěla. Pokud by vlastník stavby měl zájem využít k bouracím pracím nějakou zvláštní techniku vyžadující pro průjezd povolení zvláštního užívání, byl by povinen požádat o povolení silniční správní úřad. Dle názoru žalovaného má proto vyjádření dotčeného vlastníka dopravní infrastruktury význam jen za

situace, pokud může být infrastruktura realizací určitého záměru nějak významně dotčena. Takové dotčení nepředstavuje prostý pohyb vozidel potřebných k realizaci záměru. Pokud by každý příjezd techniky (v režimu obecného užívání) měl být spojen s dotčením ve smyslu § 128 stavebního zákona 2006, musel by dávat souhlas každý vlastník každé komunikace, po níž se má technika pohybovat cestou na stavenišť. Obavy žalobkyně z možné újmy způsobené užíváním místní komunikace však postrádají smyslu, neboť těžká technika se po ní může pohybovat v mezích právní úpravy provozu na pozemních komunikacích a regulace dopravním značením. V souvislosti s jednotlivými stavebními záměry však nelze řešit podrobnosti jako běžný průjezd techniky. Samotné bourací práce budou probíhat pouze na pozemku vlastníka stavby, pozemky jiných vlastníků nebudou použity ani k uložení stavebního materiálu, ani k parkování vozidel. Pro výjezd a vjezd na stavbu bude použit pouze stávající vjezd na pozemku vlastníka stavby, který směřuje právě na místní komunikaci, přičemž v daném úseku na ní neplatí žádná omezení pro hmotnost vozidel. Schválené bourací práce nevyžadují ani zvláštní užívání pozemní komunikace, ani žádný zábor veřejného prostranství. Dle žalovaného proto není dostatečně zřejmé, jak by žalobkyně měla být jako vlastnice veřejné infrastruktury dotčena na svých právech. V tomto směru žalovaný považuje žalobní tvrzení za příliš obecná. Odstranění stavby přitom bylo posuzováno i v kontextu širších vztahů, k čemuž žalovaný odkazuje na doložená stanoviska vlastníků či provozovatelů energetických sítí. Podstatné je, že schválené bourací práce mají být provedeny pouze „uvnitř dvora“ vlastníka stavby s využitím pouze jeho pozemku a jím navržený způsob bouracích prací toto umožňuje. Žalobu proto navrhuje zamítnout.

6. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikami, v nichž vyslovila nesouhlas s tím, že by z její žaloby nebylo zřejmé, jak by mohla být dotčena na svých právech. Jednoznačně přitom uvedla, že jejím neoslovením coby vlastnice dotčené veřejné dopravní infrastruktury bylo zasaženo do jejího ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces a do práva vlastnického. V důsledku postupu žalovaného nebyla žalobkyně seznámena ani s dokumentací bouracích prací, proto jí žalovaný nemůže vyčítat, že se v žalobě k této problematice dostatečně konkrétně nevyjádřila. Pokud by žalovaný právní předpisy dodržel a projednal odstranění stavby ve správním řízení, tak by proti případnému rozhodnutí o povolení odstranění stavby bylo přípustné odvolání, které by mělo odkladný účinek. Argumentuje-li žalovaný tím, v jakých situacích má vyjádření vlastníka veřejné dopravní infrastruktury význam, pak tím zcela bagatelizuje svou povinnost dle § 128 stavebního zákona 2006, podle něhož lze souhlas s odstraněním stavby vydat jen na základě úplného ohlášení, v případě ohlášení neúplného je povinnost vést správní řízení. Zde přitom není sporu o tom, že vyjádření dotčeného vlastníka veřejné dopravní infrastruktury doručeno nebylo. Stavební zákon 2006 takové vyjádření jednoznačně požaduje, a pokud by takových dotčených vlastníků mělo být více, pak i jejich vyjádření by bylo nutno připojit. Proto nelze souhlasit s argumentací žalovaného ohledně nesmyslnosti žádat vyjádření každého jednoho dotčeného vlastníka každé jedné komunikace. Žalovaný ve svém vyjádření nijak nereagoval na námitku žalobkyně, že bylo jednoznačně porušeno její právo na spravedlivý proces.
7. Žalovaný v doplňujícím vyjádření zdůraznil, že odstranění stavby, pro které byl vydán napadená souhlas, již bylo v plném rozsahu realizováno. Poukázal přitom na připojené fotografie s tím, že na pozemku parc. č. st. XA se již žádné stavby nenacházejí. Žalovaný má dále za to, že v důsledku odstranění stavby nevznikla nikomu žádná újma a ani vlastnické právo žalobkyně tím nebylo nijak dotčeno, natož ohroženo. Byla to přitom právě obava z dotčení či ohrožení vlastnického práva, co vedlo žalobkyni k podání žaloby, k čemuž poukazuje na její příslušné pasáže.

8. Stavebník k výzvě soudu explicitně sdělil, že práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 s. ř. s. uplatňovat nehodlá.

II. Průběh ústního jednání a doplňující skutková zjištění

9. K projednání věci soud nařídil ústní jednání.
10. Žalobkyně při ústním jednání setrvala na svém stanovisku a shrnula jeho podstatné body. Dále zdůraznila, že ve své argumentaci odkazovala na místní komunikaci situované *za* (jejím) obecním úřadem v úseku přiléhajícím k odstraňované stavbě, avšak žalovaný se vyjadřoval k místní komunikaci nacházející se *před* obecním úřadem a tam zmiňoval pohyb těžkých valníků. To je však dle názoru žalobkyně v úseku *za* obecním úřadem nemožné. Pokud by se mělo přisvědčit názoru žalovaného, že vše mělo být řešeno v režimu obecného užívání pozemních komunikací, pak by se vyprázdnil režim § 128 odst. 1 stavebního zákona 2006, neboť pak by žadatel nemusel vyjádření předkládat nikdy. Dokumentaci bouracích prací neměla žalobkyně v době sepisování žaloby ještě k dispozici. Při odstraňování stavby rovněž došlo k poškození obrubníků a ke znečištění místní komunikace, nicméně zmiňované poškození bylo zjištěno až *ex post*.
11. Žalovaný při ústním jednání rovněž setrval na svém procesním stanovisku. Nesouhlasil s tím, že by se vyjadřoval pouze k úseku místní komunikace *před* obecním úřadem, nehledě na to, že oba úseky *před* i *za* obecním úřadem tvoří jedinou místní komunikaci. Podstatná je nicméně část přiléhající k odstraňované stavbě. Žalovaný rovněž nesouhlasil s argumentací žalobkyně ohledně vyprázdnění smyslu § 128 odst. 1 stavebního zákona 2006 v případě nevyžádání vyjádření vlastníků komunikací. Naopak měl za to, že pokud by měl být aplikován výklad zastávaný žalobkyní, tak by to znamenalo nutnost žádat vyjádření všech vlastníků komunikací, po nichž by se stavební technika pohybovala. Prostý odvoz suti navíc nelze spojovat s vlastním odstraňováním stavby, neboť si lze představit i situaci, kdy si stavebník ponechá odstraňovaný materiál na svém pozemku, aniž by jej odvážel. Zároveň nemusí být vždy zřejmé, kudy se bude stavební technika pohybovat. V projednávaném případě měla vozidla projíždět nejen po místní komunikaci ve vlastnictví žalobkyně, ale i po dalších pozemních komunikacích, například po silnici II. třídy č. XC v obci Velké Přílepy, případně jiných komunikacích v závislosti na tom, kam bude odvážena suť. Bylo by absurdní žádat vyjádření každého jednotlivého vlastníka každé komunikace, po které by se stavební technika pohybovala; okruh osob potenciálně podávajících vyjádření by prakticky nešlo určit. Nadto ani zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění účinném od 1. 7. 2024 (dále jen „stavební zákon 2021“) již nestanoví požadavek na vyjádření vlastníků technické infrastruktury. Výklad zastávaný žalobkyní by byl proto nepřiměřeně extenzivní.
12. Soud při jednání předestřel účastníkům obsah správního spisu, zejména pak dokumentaci bouracích prací. Dále doplnil dokazování:
- výpisem z katastru nemovitostí;
 - náhledy povrchových i ortofotomap z portálu mapy.cz zachycující pozemek parc. č. XA a parc. č. XB zachycených na snímcích předložených žalobkyní;
 - náhledy povrchových i ortofotomap z portálu mapy.cz zachycující pozemek parc. č. XA a parc. č. XB přímým náhledem na webové stránky v průběhu jednání;
 - prostorovými 3D náhledy přes funkci panorama na webu mapy.cz zachycené na snímcích předložených žalobkyní;

- prostorovými 3D náhledy přes funkci panorama na webu mapy.cz provedenými přímým náhledem přes webové stránky v průběhu jednání;
- smlouvou o dílo ze dne 24. 10. 2014 mezi žalobkyní a společností Froněk, spol. s r. o.;
- vyjádřením žalovaného ze dne 22. 1. 2013;
- fotografiemi žalobkyně k průběhu odstraňování stavby;
- fotografiemi žalovaného ke stávající podobě místa po proběhlém odstranění stavby;
- souhlasem žalovaného s odstraněním stavby ze dne 12. 7. 2021, č. j. Výst.333-3309/2021-ZE.

III. Posouzení soudem

Procesní podmínky

13. Soud ověřil, že žaloba je včasná. Žaloba je též přípustná, neboť směřuje proti souhlasu vydanému v režimu § 128 odst. 1 stavebního zákona 2006, pro který judikatura dovodila materiálně znaky rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43]. Proti souhlasům vydávaným v režimu § 128 odst. 1 stavebního zákona 2006 není přípustný žádný opravný prostředek, který by bylo nutné vyčerpat ještě před podáním žaloby [§ 68 písm. a) s. ř. s. *a contrario*].
14. Žaloba byla rovněž podána osobou k tomu oprávněnou. Odstraňovaná stavba je situována v rámci katastrálního území žalobkyně, která uvedla dostatečně plausibilní tvrzení k tomu, že tato stavba je dopravně napojena na pozemní komunikaci v jejím vlastnictví. Od toho se odvíjí i vlastní žalobní body založené na tom, že v důsledku postupu žalovaného měla být žalobkyně zkrácena na procesních právech, která jsou vlastníkům veřejné dopravní infrastruktury přiznávána v postupech konaných mimo správní řízení, jež směřují k vydávání souhlasů podle stavebního zákona 2006. Tato žalobní tvrzení jsou zcela dostačující k založení aktivní procesní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s.
15. Ve věci není sporu o tom (a vyplynulo to i z dokazování před soudem), že po podání žaloby byla stavba fakticky odstraněna. Tato skutečnost však nepředstavuje překážku pro přezkum napadeného souhlasu. Soudní přezkum je totiž fixován ke skutkovému a právnímu stavu v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Zánik předmětu, pro který byl souhlas s odstraněním vydán, nebrání možnosti zpětně zhodnotit, zda k jeho vydání byly splněny zákonem stanovené podmínky či nikoliv.
16. Soud proto v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) přezkoumal napadený souhlas.

Věcné posouzení

17. Žaloba není důvodná.
18. Ve věci nebylo sporu o tom, že stavba, která měla být odstraněna, naplňovala kritéria § 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona 2006, a k jejímu provedení by tedy bylo vyžadováno ohlášení stavebnímu úřadu. Jak plyne z obsahu správního spisu, zejména z ohlášení stavebníka ve spojení s dokumentací bouracích prací, předmětem podaného ohlášení byla stavba tvořená nepodsklepeným zděným jednopatrovým objektem rodinného domu s obytným podkrovím o půdorysu 30,9 m x 7,3 m a o výšce 7,25 m. Proto se jednalo o stavbu dle § 128 odst. 1 věty třetí stavebního zákona 2006, jejíž odstranění bylo možno

provést na základě ohlášení za předpokladu, že k němu byly doloženy všechny podklady vyjmenované v tomto ustanovení.

19. Ve věci v zásadě nebylo sporu ani o tom, že pozemek s odstraňovanou stavbou sousedí s pozemkem s místní pozemní komunikací ve vlastnictví žalobkyně. Tyto skutečnosti byly rovněž potvrzeny doplňujícím dokazováním: Sousedství pozemní komunikace s pozemkem s odstraňovanou (resp. již odstraněnou) stavbou vyplývá především z náhledu ortofotomap ve spojení s výpisem z katastru nemovitostí, z nichž je zřejmé, že pozemek parc. č. XA ve vlastnictví stavebníka na své jihozápadní straně sousedí s pozemkem parc. č. XB ve vlastnictví žalobkyně. Na posledně uváděném pozemku se nachází těleso místní komunikace, kterou vlastní a spravuje žalobkyně (obec); to plyne i z žalobkyní předložené smlouvy o dílo ze dne 24. 10. 2014 a potvrzuje to i žalovaný ve vyjádření ze dne 22. 1. 2013. Z uvedených listin také vyplývá, že úsek místní komunikace vedoucí kolem stavebníkovy pozemku parc. č. XA slouží jako oběhové místo autobusů. Je zde umístěna autobusová zastávka situovaná východně od sídla obecního úřadu, přičemž v této části je jednosměrný provoz, což potvrzuje i náhled přes funkci panorama na webovém portálu mapy.cz. Z těchto náhledů je patrné, že pozemek parc. č. st. XA je napojen na místní komunikaci samostatným sjezdem, který vede od tělesa komunikace směrem k jižní straně zmiňovaného pozemku, kde je situován vjezd do dvora s prostorem staveniště.
20. Lze tedy shrnout, že směrem z pozemku, na němž se nacházela odstraňovaná stavba a na němž měly probíhat (a následně i proběhly) bourací práce, ústí sjezd napojující se na žalobkyní vlastněnou místní komunikaci, která je v daném úseku jednosměrná a funguje jako oběhové místo pro autobusy.
21. Jádrem sporu je zodpovězení otázky, zda shora popsání napojení prostoru bouracích prací na místní komunikaci představuje důvod k tomu, aby si žalovaný před udělením souhlasu s odstraněním stavby vyžádal vyjádření žalobkyně coby vlastnice této místní komunikace.
22. Podle § 2 odst. 1 písm. m) bod 1 stavebního zákona 2006 se rozumí „*veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení.*“
23. Podle § 2 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) „*pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie: a) dálnice, b) silnice, c) místní komunikace, d) účelová komunikace,*“ přičemž podle § 9 odst. 1 téhož zákona „*vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí.*“
24. Podle § 128 odst. 1 věty druhé a třetí stavebního zákona 2006 „*[v]lastník stavby je povinen ohlásit stavebnímu úřadu záměr odstranit stavbu, s výjimkou staveb uvedených v § 103, nejde-li o stavbu podle § 103 odst. 1 písm. f) bodů 4 až 8 nebo stavbu, v níž je obsažen azbest. Ohlášení obsahuje základní údaje o stavbě, předpokládaný termín započetí a ukončení prací, způsob odstranění stavby, identifikaci sousedních pozemků nezbytných k provedení bouracích prací, statistické ukazatele u budov obsahujících byty. Jde-li o stavby, které vyžadují stavební povolení nebo ohlášení podle § 104 odst. 1 písm. a) až e), připojí k ohlášení dokumentaci bouracích prací, závazná stanoviska, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů ke způsobu odstranění vyžadovaná zvláštními právními předpisy, vyjádření dotčených vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury; doklad prokazující vlastnické právo ke stavbě připojí, nelze-li vlastnické právo ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem.*“

25. Jak plyne ze shora citované úpravy, k udělení souhlasu s odstraněním stavby, není vyžadováno vyjádření kteréhokoliv vlastníka veřejné dopravní či technické infrastruktury (resp. kteréhokoliv vlastníka pozemní komunikace), ale jen takového, který může být v souvislosti s odstraňováním stavby relevantně *dotčen* na svém vlastnickém právu ke konkrétní infrastruktuře (zde pozemní komunikaci).
26. Soud konstatuje, že relevantní dotčení vlastnického práva nelze dovozovat pouze na základě skutečnosti, že pozemní komunikace zajišťuje dopravní napojení k místu s odstraňovanou stavbou. Tato skutečnost totiž sama o sobě ještě neznámá, že v souvislosti s odstraňováním stavby může reálně dojít k zásahu do tělesa komunikace nebo omezení jejího užívání. Aby se jednalo relevantní dotčení, je třeba zejména s ohledem na konkrétní záměr bouracích prací zhodnotit, zda s jejich uskutečněním bude spojena reálná možnost narušení či poškození komunikace (zejména jejího povrchu) nebo zda hrozí omezení jejího užívání.
27. Z uvedeného hlediska jsou pro nyní posuzovanou věc podstatná následující zjištění:
28. Předně je třeba vzít v úvahu, že pozemek se stavbou určenou k odstranění (tj. pozemek parc. č. st. XA) na své jižní straně sousedí s pozemkem parc. č. XB, jehož součástí je místní komunikace, která bude logicky využívána jako příjezdová cesta k prostoru staveniště, neboť zde jiná alternativa příjezdové cesty není. Tato skutečnost je prvotním signálem k tomu, že dotčení vlastníka místní komunikace není *a priori* vyloučeno (ještě však nikoliv nutně přítomno).
29. Klíčový je popis záměru v dokumentaci bouracích prací. V ní je kromě vlastního popisu stavby určené k demolici dále uvedeno, že *„výjezd ze staveniště bude realizován přes stávající vjezd do dvora na stávající komunikaci na návsi na pozemku XB“* (viz Souhrnná technická zpráva část. B.5.3.), přičemž se počítá jednak s tím, že *„[p]o dobu realizace nebude nutné instalovat žádné dopravně inženýrské opatření, které zaručuje bezpečný provoz na přilehlé komunikaci pro osoby pohybující se v okolí stavby. Staveniště se nachází v uzavřeném dvoře (...) Prostor staveniště bude vymezen výstražnou páskou, dále na viditelném místě v prostoru vjezdu na staveniště bude umístěna tabulka s povolením stavby (pokud bude součástí daného správního řízení) a dále tabulka – NEPOVOLANÝM VSTUP ZAKÁZÁN, v rozměrech a grafice dle platných předpisů. Při realizaci budou použity pouze takové technologie a stroje, které nemají negativní vliv na životní prostředí. Při demolici bude použita tato mechanizace: Jeřáb, vysoko zdvižná plošina, strojní rypadlo, nakladač, nákladní automobil, vrtačka, bourací kladivo a další drobná mechanizace. Veškeré automobily opouštějící staveniště budou před výjezdem očištěny“* (viz Souhrnná technická zpráva část. B.5.5.), a dále s tím, že *„[z]ábory veřejných prostranství jak trvalé, tak dočasné s nevyžadují“* (viz Souhrnná technická zpráva část. B.5.6.). Pokud je o nakládání s materiálem vzniklým při odstraňování stavby, tak *„[o]dpady vzniklé při bouracích pracích budou tříděny a deponovány na vyhrazeném místě staveniště a průběžně odvázeny. Zachovalé střešní trámy a krov budou očištěny, impregnovány a uloženy pro budoucí použití na jiné stavbě. Odpady budou likvidovány předepsaným způsobem ve sběrných dvorech či schválených skládkách nebo recyklovány“* (viz Souhrnná technická zpráva část. B.5.7.).
30. Ze shora citované části dokumentace bouracích prací považuje soud za stěžejní, že se mělo jednat o bourací práce na rodinném domě omezené na prostor dvora (tedy měly probíhat toliko „uvnitř“ pozemku parc. č. st. XA). Naproti tomu v prostoru sousedního pozemku, kde se nachází samotná místní komunikace, se provádění bouracích prací vůbec nepředpokládalo. Z hlediska využívání této místní komunikace pro bourací práce se

předpokládalo dopravení bourací techniky do prostoru staveniště, z něhož měl být průběžně odvážen odpad vzniklý při bourání. To vše ale v rámci běžného provozu místní komunikace, bez nutnosti její uzavírky či jiného dopravního omezení.

31. Soud si je samozřejmě vědom, že odstranění stavby rodinného domu je do značné míry mimořádnou událostí, v jejímž důsledku bude v rámci obecného užívání místní komunikace docházet k méně obvyklým typům dopravního provozu. Zejména přesun bourací techniky (jeřábu, strojního rypadla, nakladače atd.) do prostoru staveniště nutně předpokládá průjezd vozidel, která se v daném úseku místní komunikace zpravidla nepohybují. Na druhou stranu je zřejmé, že zmiňovaný přesun bourací techniky bude z povahy věci pouze jednorázovým průjezdem a že po jejím přemístění do prostoru staveniště bude její další využívání omezeno pouze na vnitřní prostory dvora. Jednorázový příjezd bourací techniky (popř. její jednorázový odjezd po dokončení bouracích prací) proto nelze považovat za systematické navýšení dopravního provozu. Rovněž nelze mít za to, že by v důsledku zmiňovaného přesunu bourací techniky měl být ohrožen průjezd jiných vozidel. Z tohoto hlediska považuje soud za podstatné, že v úseku pozemku parc. č. XB je místní komunikace jednosměrnou cestou sloužící jako obřiště pro autobusy obsluhující zastávku situovanou východně od nedalekého obecního úřadu (srov. odst. 19 výše). Je-li komunikace rozměrově uzpůsobena pro každodenní průjezdy autobusů, těžko předpokládat, že by nebyla schopna pojmout jednorázový přesun bourací techniky k prostoru staveniště na sousedním pozemku.
32. Z hlediska dopravně-provozní zátěže místní komunikace si lze představit spíše vliv související s průběžným odvážením suti (odpadu z bouracích prací) nákladními vozidly. Soud má ovšem za to, že příjezd a odjezd vozidel naložených suti od staveniště bouraného rodinného domu nepředstavuje v rámci místní dopravy na území obce nic až tak neobvyklého, co by zásadně vybočovalo z místních poměrů. Soud samozřejmě nepřehlíží, že nákladní vozidla odvázející suť jsou rozměrově větší a těžší než běžné osobní automobily, nicméně i zde je třeba uvážit, že v daném případě měl jejich předpokládaný pohyb probíhat v úseku, kde se pravidelně pohybují autobusy obsluhující nedalekou zastávku. Opět tedy platí, že je-li inkriminovaný úsek místní komunikace kapacitně uzpůsoben pro každodenní průjezd autobusů, lze předpokládat, že v rámci běžného provozu bude způsobit pojmout i průjezd nákladních vozidel s odváženou suti z nikterak rozsáhlé stavby po dobu trvání bouracích prací.
33. V souvislosti s otázkou nutnosti zachování průjezdu pro jiná vozidla (zejm. pro autobusy) je rovněž podstatné, že předmětná místní komunikace nesousedí bezprostředně s odstraňovanou stavbou, resp. s prostorem staveniště. Spojnici mezi tělesem komunikace a hranicí pozemku parc. č. st. XA (v jehož vnitřním dvoře se nachází prostor bouracích prací) totiž zajišťuje samostatný sjezd (srov. odst. 19 výše). Jak přitom plyne z § 14 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, *sjezdy a nájezdy na sousední nemovitost nicméně nejsou součástí ani příslušenstvím místní komunikace*. Není-li sjezd součástí místní komunikace, logicky jej nelze považovat ani za součást veřejné dopravní infrastruktury ve smyslu § 2 odst. 1 písm. m) bod 1 stavebního zákona 2006. To znamená, že i kdyby nastal problém s průjezdem do vnitřního prostoru staveniště, tak uskutečňování takového jízdního manévru lze předpokládat právě v prostoru zmiňovaného sjezdu, a nikoliv na vlastní místní komunikaci (v prostoru jejího tělesa), kde lze naopak předpokládat zachování normálního provozu, včetně zachování prostoru pro projíždějící (resp. obracející se) autobusy. S ohledem na existenci zmiňovaného sjezdu a dostatečné šíře komunikace pro provoz

autobusů rovněž nelze předpokládat, že by vjezd techniky k prostoru staveniště vyžadoval nutnost najíždět přes obrubníky situované podél tělesa místní komunikace.

34. Po zhodnocení shora uvedených poznatků dle soudu nic nenasvědčuje tomu, že by v důsledku odstraňování stavby měla být místní komunikace na pozemku parc. č. XB poškozena či zasažena tak, aby se to projevilo na jejím standardním provozním fungování a aby byla její vlastnice (žalobkyně) dotčena nad rámec běžných povinností souvisejících s její každodenní správou. Nelze proto než uzavřít, že s realizací ohlašovaného záměru zjevně nebylo spojeno relevantní dotčení vlastnického práva žalobkyně k jí vlastněné veřejné dopravní infrastruktuře (místní komunikaci). Z tohoto důvodu nepředstavovalo vyjádření žalobkyně obligatorní podmínkou ve smyslu § 128 odst. 1 věty třetí stavebního zákona 2006.
35. Soud tedy shrnuje, že i když stavebníkův záměr nepochybně předpokládal využití místní komunikace ve vlastnictví žalobkyně jako příjezdové cesty ke staveništi, tak vzhledem k povaze předloženého záměru (bourání rodinného domu ve vnitřním prostoru dvora), faktické podobě inkriminovaného úseku místní komunikace (obrátiště pro autobusy) a přítomnosti samostatného sjezdu (jenž není součástí samotné místní komunikace) nebylo možné důvodně předpokládat, že v důsledku realizace záměru dojde k narušení podstaty komunikace (jejímu poškození) či k omezení jejího běžného fungování. Soud proto shledal, že na straně žalobkyně coby vlastnice místní komunikace se nejednalo o relevantní *dotčení* ve smyslu § 128 odst. 1 věty třetí stavebního zákona 2006, v jehož důsledku by se žalobkyně musela obligatorně vyjadřovat k ohlašovanému záměru. Žalovaný proto nepochybil, pokud napadený souhlas vydal i bez vyjádření žalobkyně.
36. Namítala-li žalobkyně poškození obrubníku či znečištění místní komunikace, k nimž mělo fakticky dojít v průběhu provádění bouracích prací, pak tyto skutečnosti – ať už k nim opravdu došlo či nikoliv – nepředstavovaly překážku pro udělení napadeného souhlasu. Žalobkyně zde zaměňuje zákonné podmínky pro vydání napadeného souhlasu (či jiného povolovacího aktu) s porušením podmínek pro odstranění stavby, které z napadeného souhlasu (popř. z právních předpisů) závazně plynou pro stavebníka nebo jiné osoby jednající dle jeho pokynů. Na zákonnost konkrétního povolovacího aktu však nemá vliv, zda jiné osoby později dodržují či nedodržují podmínky tímto aktem stanovené (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 6. 2024, č. j. 10 As 29/2023-58, odst. 32). Zde je opět nutno zdůraznit, že nájezd přes obrubníky situované podél místní komunikace je něco, co ohlášené bourací práce samy o sobě nepředpokládají a k čemu by v případě řádného užívání sjezdu směrem k pozemku parc. č. st. XA nemělo vůbec docházet. Pokud k tomu přesto docházelo, jedná se o individuální odpovědnost konkrétních osob, ať už v souvislosti s porušením dopravních předpisů, bezpečností práce či obecně podmínek pro provádění bouracích prací. Případné prokázání takového závadového jednání však nevypovídá nic o tom, zda byl napadený souhlas zákonný či nikoliv. Z tohoto důvodu soud neprovedl žalobkyní navržený důkaz výsledkem jejích funkcionářů (starosty, místostarostky), neboť skutečnosti, k jejichž prokázání byly tyto výsledky navrženy, zjevně nesouvisí s projednávanou věcí.
37. Aniž by soud hodlal jakkoli zlehčovat existenci případného znečištění místní komunikace či poškození jejích obrubníků, má za to, že takový negativní důsledek může být způsoben nezákonným jednáním prakticky kteréhokoli uživatele místní komunikace na území obce, a to bez ohledu na to, zda v okolí probíhají nějaké stavební práce. Existence napadeného souhlasu přitom nepředstavuje překážku pro případné uplatnění odpovědnosti vůči konkrétnímu škůdci či znečišťovateli, ať už v rovině veřejnoprávní [typicky za přestupek spočívající v porušení pravidel obecného užívání pozemní komunikace podle § 42g odst. 2

písm. g), i) a j) zákona o pozemních komunikacích; popř. za přešůpek proti stavební kázni ve smyslu § 178 a násl. stavebního zákona 2006], nebo v rovině soukromoprávní (typicky formou náhrady škody z objektivní odpovědnosti podle § 2895 občanského zákoníku; srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2020, sp. zn. 31 Cdo 1621/2020). V této souvislosti nelze opomenout též zvláštní odškodňovací povinnost podle § 28 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, podle něhož „[p]ři znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu; nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace nebo správci, je-li výkon správy pozemní komunikace zajišťován prostřednictvím správce, náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu.“ Nárok na náhradu nákladů za uvedení do původního stavu ve smyslu posledně zmiňovaného ustanovení by žalobkyni coby vlastníci místní komunikace náležel dokonce i v případě, pokud by se k záměru vyjádřila kladně a s užíváním příslušné části místní komunikace by výslovně svolila.

38. Pro posouzení zákonnosti napadeného souhlasu rovněž nejsou podstatné skutečnosti týkající se jiných záměrů, jež byly v minulosti žalovaným schváleny bez vyjádření žalobkyně. V rámci tohoto řízení soud není oprávněn vyhodnocovat okolnosti udělení souhlasu s odstraněním stavby z roku 2021 či podklady s tím související, a proto nepovažuje za nutné se k jejich obsahu blíže vyjadřovat.
39. Pro věc rovněž není podstatné, zda nová právní úprava účinná od 1. 7. 2024 vyžaduje pro záměry spočívající v odstranění stavby vyjádření vlastníků dopravní či technické infrastruktury, neboť jak již bylo uvedeno (viz odst. 15 výše), soudní přezkum je fixován ke skutkovému a právnímu stavu v době vydání souhlasu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
40. Nad rámec nutného odůvodnění soud nicméně zčásti koriguje argumentaci žalovaného, že o dotčení vlastníka pozemní komunikace se může jednat pouze v případech zvláštního užívání pozemní komunikace. S tím nelze souhlasit, neboť i činnosti v rámci obecného užívání pozemní komunikace lze zvažovat jako faktor potenciálního dotčení vlastníka pozemní komunikace (typicky např. zmiňovaný příjezd a odjezd vozidel naložených sutí). Jak ovšem soud podrobněji vyložil výše, v tomto konkrétním případě zde k takovému dotčení nedošlo.

IV. Závěr a náklady řízení

41. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
42. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Soud se neztotožnil s argumentací žalovaného při ústním jednání, že by z hlediska přiznání nákladů mělo být zohledněno, že je úřadem menší obce. Obhajoba svého vlastního rozhodnutí (napadeného souhlasu) není nic, co by přesahovalo rámec běžné úřední činnosti žalovaného (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47), proto mu nárok na náhradu nákladů řízení v této souvislosti nevznikl. Z tohoto důvodu soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. září 2024

Lenka Oulíková, v. r.
předsedkyně senátu